



fi  compass
ENRF

Cesta vpřed s pomocí finančních nástrojů ESIF



Evropský námořní a rybářský fond

Finanční nástroje





Finanční nástroje spolufinancované ze zdrojů Evropského námořního a rybářského fondu jsou udržitelným a efektivním způsobem investování do růstu a rozvoje lidí, podniků a zdrojů v sektorech rybářství a akvakultury a do podpory Integrované námořní politiky. Mohou podporovat širokou škálu rozvojových cílů ve prospěch rozmanitého spektra příjemců a nabízejí potenciál opětovného využívání zdrojů pro další investice.

Evropský námořní a rybářský fond (ENRF), jeden z Evropských strukturálních a investičních fondů, podporuje realizaci reformované Společné rybářské politiky (SRP) a Integrované námořní politiky EU.

Rozpočet ENRF na období 2014-2020 je přes 6 miliard EUR. Tato podpora je určena pro sektor rybářství (včetně sběru dat a kontroly), akvakultury a zpracovatelského segmentu, a dále směřuje na udržitelný rozvoj rybářství a akvakultury a do Integrované námořní politiky.

Podporu z ENRF lze poskytovat prostřednictvím grantů a stále více také s pomocí finančních nástrojů.

V období 2007-13 nebyly finanční nástroje v rámci tehdejšího Evropského rybářského fondu (ERF) příliš využívány, tedy s výjimkou několika málo členských států (např. Lotyšsko a Nizozemsko).

Finanční nástroje

- jsou vratné prostředky, tedy splácejí se;
- mají revolvingový charakter, tzn. používají se ve stejné oblasti opakovaně;
- jsou vhodné pro finančně životaschopné projekty, tzn. takové, u kterých se očekává, že budou generovat dostatečný příjem nebo úspory tak, aby byla zajištěna návratnost investované podpory;
- jsou navrženy tak, aby přitahovaly spolufinancování z dalších zdrojů včetně soukromých, s cílem zvýšit objem prostředků k dispozici v daném sektoru/oblasti, kde jsou problémy s přístupem k financím;
- mohou mít formu půjčky, záruky nebo kapitálu;
- mohou podporovat i rozvoj na straně nabídky tím, že přispívají k pozitivnímu vývoji trhu;
- lze je využívat v kombinaci s granty; a
- nakládání s nimi mohou řídit národní nebo regionální banky, mezinárodní organizace typu Evropské investiční banky nebo Evropského investičního fondu, zprostředkující orgány a (jen pokud jde o půjčky a záruky) řídicí orgány.

Projevem uznání výhod finančních nástrojů je skutečnost, že v období 2014-2020 je jejich využívání rozšířeno do **všech tematických cílů** a očekává se, že tento proces bude stále intenzivnější v důsledku zkvalitňování a větší flexibility možností realizace.

Finanční nástroje mohou být spolufinancovány z Evropského námořního a rybářského fondu na **podporu investičních priorit uvedených v operačních programech ENRF** formulovaných členskými státy EU. Finanční nástroje financované ze zdrojů ENRF lze využít u většiny opatření pod podmínkou, že musejí řešit **identifikované mezery na trhu**, např. tam, kde banky nejsou ochotné poskytnout půjčku a/nebo kde nechce investovat soukromý sektor.



Finanční nástroje tak mohou přispívat k dosahování následujících cílů ENRF:

- podpora konkurenceschopného, ekologicky udržitelného, ekonomicky životaschopného a sociálně odpovědného rybářství a akvakultury;
- podpora implementace SRP;
- podpora vyváženého a inkluzivního územního rozvoje rybářství a akvakultury;
- podpora provádění Integrované námořní politiky EU (INP) způsobem, který odpovídá zásadám politiky soudržnosti a SRP.

Finanční nástroje jsou dostupné **všem druhům příjemců v sektorech rybářství a akvakultury, kteří chtějí realizovat projekty generující příjem**. Ve zpracovatelském segmentu je podpora podniků, které nejsou MSP, možná výhradně prostřednictvím finančních nástrojů. Vzhledem k relativně omezené velikosti zdrojů ENRF je zde další možnost: hledat synergie s dalšími FN již vytvořenými v rámci EFRR, ESF nebo EZFRV, případně plánovanými pro období 2014-2020.

Nabízí se **celá řada možností implementace finančních nástrojů podporovaných z ENRF**:

- **Půjčky**, které lze poskytovat v situacích, kde nejsou k dispozici komerční zdroje (např. od bank), nebo kde jsou vhodné lepší podmínky (např. nižší úroková sazba, delší doba splácení, menší náročnost na záruky). Například je možné nabízet půjčky, které pomohou rybářům a jejich rodinám diverzifikovat zdroje příjmů s pomocí aktivit typu rybářská turistika nebo v pohostinství, třeba provozováním stylové rybářské restaurace, nebo na podporu mladých rybářů, kteří se chystají pořídit si první rybářskou loď, případně na investice do plavidel, které pomáhají zvyšovat efektivnější využívání energií na palubě.
- **Mikroúvěry**, tedy půjčky v nižších částkách, určené pro lidi, kteří jsou někdy bez přístupu ke komerčním finančním službám; často se poskytují na krátkou dobu a požadované záruky jsou mírné, nebo nejsou žádné; jedná se např. o úvěry rybářům na nákup speciálního vybavení, které jim umožní zvýšit přidanou hodnotu nebo kvalitu rybolovu, nebo o projekty v rámci komunitních rozvojových strategií.

- **Záruky** pro věřitele, že jimi poskytnuté prostředky budou splaceny v případě, že se dlužník dostane do prodlení. Tento nástroj může otevřít přístup ke komerčním úvěrům u investic, které by věřitelé jinak považovali za příliš rizikové, např. projekty inovací ve zpracovatelském odvětví akvakultury, nebo související s ochranou námořních přírodních zdrojů.
- **Kapitál**, tedy kapitálová investice do firmy výměnou za kompletní nebo částečný podíl v daném podniku; kapitálový investor může převzít určitou roli v řízení podniku a podílet se na rozděleném zisku. Kapitál je možné investovat v různých fázích životního cyklu podniku, nicméně veřejné zdroje se v tomto kontextu nejčastěji používají v počátečních fázích pro nastartování podnikání. Návratnost se odvíjí od růstu a ziskovosti podniku. Realizuje se v okamžiku, kdy investor prodá svůj podíl ve firmě jinému investorovi ("exit"), nebo prostřednictvím veřejné nabídky (IPO). Kapitálové nástroje jsou nejrelevantnější pro rizikovější firmy a podniky s vyšším potenciálem růstu, např. ty, které přicházejí s novými inovativními technologiemi v akvakultuře nebo zpracovatelském odvětví.

Finanční nástroje lze také nabízet v kombinaci s granty a dalšími formami podpory. Často je nutné zlepšit připravenost subjektů na investice, což je základním předpokladem přilákání investičních fondů. Prostřednictvím ENRF lze poskytovat i poradenskou a další podporu.

Finanční nástroje spolufinancované z ENRF mohou přispívat k dlouhodobému rozvoji a diverzifikaci sektoru a investic do něj, a to podporou aktivit v často podfinancovaných oblastech a stimulací přípravy komerčně životaschopných projektů, což vede k tvorbě nových tržních příležitostí. Mohou také vytvářet příležitosti pro investory a finanční zprostředkující orgány. Přístup k financím je pro firmy podnikající v rybářství a akvakultuře většinou nákladnější a složitější. V mnoha členských státech jsou tyto sektory finančními institucemi považovány za vysoce rizikové z hlediska půjček a dostupnosti úvěrů. Zapojením finančních nástrojů krytých veřejnými zdroji a následným sdílením rizik se některé projekty mohou stát atraktivnější investiční příležitostmi.



Další informace

ENRF: Nařízení (EU) č. 508/2014 Evropského parlamentu a Rady ze dne 15. května 2014 o Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení Nařízení Rady č. 2328/2003, (ES) č. 861/2006, (ES) č. 1198/2006 a (ES) č. 791/2007 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1255/2011. OJ L149 ze dne 20. května 2014.

Referenční příručka pro řídicí orgány na téma finanční nástroje v rámci programů ESIF:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thefunds/fin_inst/pdf/fi_esif_2014_2020.pdf

Informace o metodice ex-ante hodnocení finančních nástrojů:

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/financial-instruments/

Internetové stránky 'fi-compass', platformy pro poradenské služby týkající se finančních nástrojů v rámci ESIF:

<http://www.fi-compass.eu/>

Další informace o zákonné úpravě Evropského námořního a rybářského fondu a dalších Evropských strukturálních a investičních fondů včetně prováděcích předpisů a delegovaných aktů:

http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/emff/index_cs.htm

Informace o pravidlech poskytování veřejné podpory v oblasti rybářství a akvakultury:

http://ec.europa.eu/fisheries/state_aid/index_cs.htm



www.fi-compass.eu
contact@fi-compass.eu
© EIB (2015)

European Commission
Directorate-General
Regional and Urban Policy
Unit B.3 “Financial Instruments and IFIs’ Relations”
B-1049 Brussels

European Investment Bank
Advisory Services
fi-compass
98-100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg